

Literatura

AMČR: Záznam M-202003037 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A rescue excavation carried out on the outskirts of the municipality of Dolní Dubňany (Znojmo District) in 2020 detected La Tène and Roman Period occupation. One sunken feature datable to the Moravian Painted Ware culture was also discovered.

David Humpola

Dukovany (okr. Třebíč)

Rabštejn.

Neolit-eneolit. Náhodný zásah/nález. Průzkum.

Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0966161N, 16.1553197E

Při návštěvě zříceniny hradu Rabštejn byl na přístupové cestě nalezen ojedinělý artefakt štípané kamenné industrie. Jde o proximální zlomek úštěpu vyrobeného z rohovce typu Krumlovský les, varieta I, který je mírně přepálen. Na některých úsecích hran jsou patrné stopy nepravidelné místní retuše, respektive spíše oštípaní způsobeného užitím nebo pohybu v kamenitém sedimentu (podloží je tvořeno granulity). Vzhledem k vějířovitému tvaru artefaktu nelze vyloučit, že šlo původně o škrabadlo (hlavice je odlomena). Nález může souviset s hojnými doklady neolitického osídlení v okolí místa nálezu – Mohelno – „Plevovce“ (Bartík et al. 2019) a řada poloh na katastrálních územích Skryjí nad Jihlavou a Dukovan (Kovárník 1982; 1983; Koštuřík et al. 1986). Vzhledem k výšinné poloze lokality nelze ale vyloučit ani možnou souvislost s eneolitickými výšinnými sídlišti jevišovické kultury (nejbližší na protilehlém břehu řeky; Vokáčová et al. 2012).

Literatura

Bartík, J., Škrdla, P., Novák, J. 2019: Mohelno-Plevovce v kontextu lokálního lengyelského osídlení a přírodního prostředí. *Přehled výzkumů* 60(1), 43–76.

Koštuřík, P., Kovárník, J., Měřínský, Z., Oliva, M. 1986: *Pravěk Třebíčska*. Brno, Třebíč: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, Západo-moravské muzeum v Třebíči.

Kovárník J. 1982: Terénní průzkum pravěkého osídlení na jihozápadní Moravě. *Přehled výzkumů* 1980, 49–52.

Kovárník J. 1983: Archeologické nálezy na jižní a jihozápadní Moravě (okr. Třebíč, Znojmo). *Přehled výzkumů* 1981, 76–79.

Vokáčová, J., Knotek, P., Šoukal, V. 2012: Mohelno (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 53(1), 149–150.

Summary

An isolated lithic artefact was found on the access path to the ruined Rabštejn castle. A flake made of Krumlovský les-type chert, variety I, lightly burned, probably relates to the Neolithic occupation known from a series of find spots in the vicinity (Mohelno – „Plevovce“ or various locations in the Skryje and Dukovany cadastral areas; Bartík et al. 2019; Kovárník 1982; 1983; Koštuřík et al. 1986).

Petr Škrdla

Dukovany (okr. Třebíč)

„Vinohrádky“.

Lengyelská kultura. Sídlíště. Exploatačně-dílenský areál.

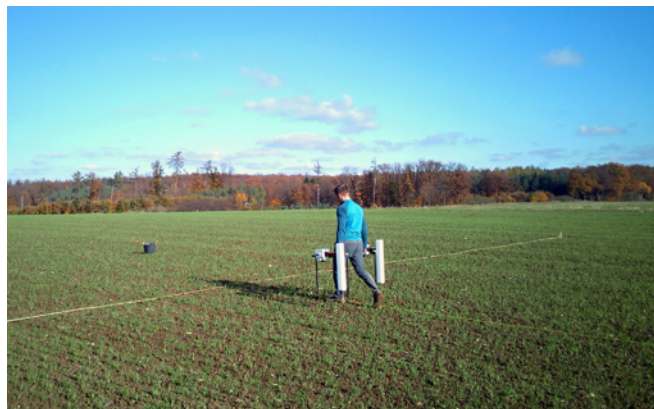
Geofyzikální průzkum. Badatelský výzkum. Uložení nálezu:

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0877042N, 16.2172744E

V souvislosti s ověřováním potencionálních lokálních zdrojů křemičitých zvětralin v širším okolí epigravettské lokality Mohelno – „Plevovce“ je již po několik let autory sledován exploatačně dílenský areál na křemičité zvětralině typu plazmy (k nomenklatuře suroviny viz Kuča, Bartík 2012) v poloze Dukovany – „Vinohrádky“. V roce 2020 zde proběhla další etapa nedestruktivních prospekcií a povrchového průzkumu. Po známé lokalitě Jevišovice I (cf. Kovárník 1992; 1993a; 1993b; 2011, 22–23) se jedná teprve o druhý podrobněji archeologicky zkoumaný zdroj plazmy s doklady jejich pravěké exploatace. Lokalita je v odborné literatuře známa již delší čas, avšak především jako bohatý výchoz křemičitých zvětralin (Oliva 1986, 47; Vokáč, Knotek 2000, 110; Vokáč 2004). Zdrojová oblast plazmy je situována na rozlehlé plošině, až mírném k jihu se pozvolna uklánějícím svahu, který je lemován silnicí č. 152 vedoucí z Dukovan do Jamolic. Ze severu je pak poloha ohraničena lesním celkem „Hájky“, který po cca 400 m přechází do strmého údolí řeky Jihlavy. Východní okraj lokality protíná příjezdová polní cesta. Nadmořská výška terénu zde osciluje mezi 387–374 m. Přibližně 120 m východně od výše zmíněné polní cesty se nachází výraznější terénní deprese se stopami zrudnění, v jejímž okolí se vyskytují také drobné hrudky červeného a okrového barviva, u kterých nelze rovněž vyloučit jejich pravěké využití (Škrdla et al. 2016).

Plochu zdrojového serpentinitového tělesa lze na základě geologického mapování a odlišnosti v barvě nadložní půdy na leteckých ortosnímčích odhadnout na více jak 10 ha. Lidské aktivity spojené s exploatací a zpracováváním místní suroviny však byly identifikovány na výrazně menší ploše okolo 1,5–2 ha, a to v centrální až SZ části výchozu. Od roku 2015, kdy se zde podařilo objevit při povrchové prospekci několik půdních příznaků predikujících přítomnost zahloubených objektů a také větší množství štípané industrie vykazující dílenský charakter, je lokalita systematicky sledována pracovníky Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Materiál z povrchových sběrů, stejně jako nálezy z jednoho sondážně zkoumaného objektu



Obr. 12. Dukovany. Geofyzikální prospekce exploatačně-dílenského areálu. Foto J. Bartík.

Fig. 12. Dukovany. Geomagnetic survey of the exploitation-workshop area. Photo by J. Bartík.